

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

**Meslekî ve Teknik Eğitim
Genel Müdürlüğü**

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ PROGRAMI (ÇIRAKLIK EĞİTİMİ)

9 Aralık 2016 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 6764 sayılı Kanun ile çıraklık eğitimi zorunlu eğitim kapsamına alınmış ve mesleki eğitim merkezleri ortaöğretim kurumu olarak yapılandırılmıştır.

1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu

İKİNCİ BÖLÜM

Örgün Eğitim

(Madde 19'dan 39'a kadar)

1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu

Madde 26- Ortaöğretim; ilköğretime dayalı dört yıllık zorunlu örgün veya yaygın öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumları ile mesleki eğitim merkezlerinin tümünü kapsar. Bu okul ve kurumları bitirenlere, bitirdikleri programın özelliğine göre diploma verilir. Ancak mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin diploma alabilmeleri için Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenen fark derslerini tamamlaması zorunludur.

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ PROGRAMI (ÇIRAKLIK EĞİTİMİ)

1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu

Madde 29- Ortaöğretim, çeşitli programlar uygulayan liseler ile mesleki eğitim merkezlerinden meydana gelir.

Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği

Tanımlar

Madde 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

ff) Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumu: Mesleki ve teknik Anadolu lisesi, mesleki ve teknik eğitim merkezi, çok programlı Anadolu lisesi, özel eğitim meslek lisesi ile mesleki eğitim merkezini,

ifade eder.

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ PROGRAMI (ÇIRAKLIK EĞİTİMİ)

Mesleki eğitim merkezi programı; Okulda verilen teorik eğitim ile işletmelerde yapılan pratik eğitimin bir bütünlük içerisinde uygulandığı, bireyleri bir mesleğe hazırlayan, mesleklerinde gelişmelerine olanak sağlayan, Kalfalık/Ustalık belgesine ve **diplomaya** götüren program türüdür.

Çırak öğrenciler haftada;

1 veya 2 gün

okulda teorik eğitim,

4 veya 5 gün

işletmelerde pratik eğitim alırlar.

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ PROGRAMI (ÇIRAKLIK EĞİTİMİ)

12. Sınıf

- 12. Sınıf sonunda başarılı olanlara
- **USTALIK BELGESİ ve DİPLOMA**

11. Sınıf

- 11. Sınıf sonunda başarılı olanlara
- **KALFALIK BELGESİ**

10. Sınıf

9. Sınıf

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ PROGRAMI (ÇIRAKLIK EĞİTİMİ)

Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği

Kayıt şartları

Madde 21- (1) Ortaöğretim kurumlarına kaydolmak için ortaokulu veya imam-hatip ortaokulunu bitirmiş ve öğretim yılının başlayacağı tarihte 18 yaşını bitirmemiş olma şartı aranır. Yaş şartını taşımayan öğrencilerin örgün ortaöğretim kurumlarına kayıtları yapılmaz. (...) **Ancak mesleki eğitim merkezine kayıt ve ilişik kesmeye ilişkin hususlarda bu fıkranın yaşla ilgili hükümleri uygulanmaz.**

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ PROGRAMI (ÇIRAKLIK EĞİTİMİ)

Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği

Kayıt şartları

Madde 21- (3) Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarına kayıt yaptıracak öğrencilerin sağlık durumlarının ilgili mesleğin öğrenimine elverişli olması gerekir. Bu durum, programın özelliğine göre gerektiğinde, sağlık/sağlık kurulu raporuyla belgelendirilir.

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ PROGRAMI (ÇIRAKLIK EĞİTİMİ)

Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği

Kayıt işlemleri

MADDE 22- (9) Mesleki eğitim merkezlerine, 3308 sayılı Kanununun 13 üncü maddesi kapsamında bir işletme ile sözleşme imzalayanların kayıtları yıl boyunca devam eder. Bunlardan aralık ayının son iş gününe kadar kayıt yaptıranların eğitimleri mevcut sınıflarında devam eder. Ocak ayının ilk iş gününden itibaren kayıt yaptıranlar ise işletmede mesleki eğitimlerine devam ettirilir, ancak o ders yılı için yılsonu puanı verilmez. Bunlar o yıla ait okuma hakkını kullanmamış sayılır ve teorik eğitimleri yeni ders yılı başında başlar. Ortaöğretim kurumu mezunu olanların kayıtları doğrudan 10 uncu sınıfa yapılır. En az ortaokulu veya imam hatip ortaokulunu bitirmiş olup ilgili meslek dalından kalfalık belgesi sahibi olanların kayıtları doğrudan 12 nci sınıfa yapılır.

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ PROGRAMI (ÇIRAKLIK EĞİTİMİ)

Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği

Ortaöğretim kurumları arasında nakil ve geçişler

Madde 37- (2) Ortaöğretim kayıt alanındaki okullar arasında nakil ve geçişler, okulların açık kontenjanlarına göre;

e) Mesleki eğitim merkezlerinden Anadolu meslek programlarına 9 uncu sınıfın birinci dönemi sonuna kadar,

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ PROGRAMI (ÇIRAKLIK EĞİTİMİ)

Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği

Ortaöğretim kurumları arasında nakil ve geçişler

Madde 37- (3) Mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin nakilleri; alan/dal bulunması ve naklen gidilmek istenilen yerleşim biriminde bir işletme ile sözleşme imzalamak kaydıyla dönem bitiminden önceki üç hafta ile e-Mesem sisteminde dönem ve sınıf atlatma süresi hariç olmak üzere zamana bakılmaksızın yapılır. Nakil işlemi, başvuru tarihinden itibaren en geç 7 iş günü içinde tamamlanır. Bu süre içinde sonuçlandırılmayan nakil başvuruları için yeniden talep alınır. Mesleki eğitim merkezlerinde 9 uncu sınıfın sonuna kadar alan, 10 uncu sınıfın sonuna kadar aynı alan içinde dal değişikliği yapılabilir. **(devamı diğer sayfada)**

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ PROGRAMI (ÇIRAKLIK EĞİTİMİ)

Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği

Ortaöğretim kurumları arasında nakil ve geçişler

Madde 37- (3) (diğer sayfanın devamı) Mesleki eğitim merkezlerine, okul türüne bakılmaksızın her sınıf seviyesinde nakil ve geçiş yapılabilir. Ancak bunlardan daha önce mesleki ve teknik eğitim almamış olanlar ile farklı bir alanda mesleki eğitim almak isteyenlerin alan seçimi için 10 uncu sınıfın ikinci döneminin başlangıcına kadar nakil ve geçiş yapmış olması gerekir. Daha önce mesleki eğitim almamış olup ikinci dönemin başlangıcından sonra nakil ve geçiş yapmak isteyenlerin mesleki eğitime hazırlık amacıyla yalnız işletmede mesleki eğitim almak üzere kayıtları yapılır, ancak ilgili ders yılı itibarıyla bunlara yılsonu puanı verilmez. **Mesleki eğitim merkezlerine, diğer okul türlerinin 11 inci ve 12 nci sınıflarından nakil gelmek isteyenlerin 10 uncu sınıfa nakilleri kabul edilir.**

İŞLETMELERDE BECERİ EĞİTİMİNDE GÖREV ALACAK EĞİTİCİ PERSONEL/USTA ÖĞRETİCİ

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu

Usta öğretici bulundurma şartı

Madde 15- Aday çırak ve çırak almak için işyerinde usta öğretici bulunması şarttır.

Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği

Öğrenci grubu

MADDE 135- (1) İşletmelerde aynı meslek alan/dalında beceri eğitimi gören **en fazla 12 kişiden oluşan öğrenci grubu için işletme tarafından en az bir eğitici personel veya usta öğretici görevlendirilir.**

İŞLETMELERDE BECERİ EĞİTİMİNDE GÖREV ALACAK EĞİTİCİ PERSONEL/USTA ÖĞRETİCİ

Önceki Öğrenmelerin Tanınması, Denklik Ve Ölçme Değerlendirme İşlemleri İle İlgili Usul Ve Esaslara İlişkin Yönerge Ustalık eğitimine devam ve usta öğreticilik eğitimi

Madde 14- (2) (Ek: 11/3/2020 – 5331510 sayılı Makam Oluru) Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin 70/A maddesinin ikinci fıkrası kapsamında yapılan iş pedagojisi kursları uzaktan eğitim yolu ile de düzenlenebilir ve sınavları e-Sınav şeklinde yapılabilir. Kursu başarıyla tamamlayanlara usta öğreticilik belgesi verilir.

Uzaktan eğitim ve e-Sınav ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

ÜCRET VE SOSYAL GÜVENLİK

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu

Geçici Madde 12- Aday çırak ve çıraklar ile 18 inci madde hükümleri uyarınca işletmelerde mesleki eğitim gören, staj veya tamamlayıcı eğitime devam eden öğrencilere, 25 inci maddenin birinci fıkrası kapsamında yapılacak ödemeler asgari ücretin net tutarının yüzde otuzundan az olamaz.

ÜCRET VE SOSYAL GÜVENLİK

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu

Geçici Madde 12- Ödenebilecek en az ücretin; yirmiden az personel çalıştıran işletmeler için üçte ikisi, yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işletmeler için üçte biri, Devlet katkısı olarak ödenir.

Kamu kurum ve kuruluşlarına Devlet katkısı ödenmez.

ÜCRET VE SOSYAL GÜVENLİK

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu

Madde 25- Aday çırak, çıraklar, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler ile mesleki ve teknik ortaöğretim okul ve kurumlarında okumakta iken staja, tamamlayıcı eğitime veya alan eğitimine tabi tutulan öğrencilerin sigorta primleri asgari ücretin yüzde ellisi üzerinden, Bakanlık ile mesleki ve teknik eğitim yapan yükseköğretim kurumlarının bağlı olduğu üniversitelerin bütçesine konulan ödenekten karşılanır.

(İş kazası, meslek hastalığı ve hastalık sigortası)

ÜCRET VE SOSYAL GÜVENLİK

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu

Madde 25- Aday çırak, çırak ve öğrencinin eğitimi sırasında işyerinin kusuru halinde meydana gelecek iş kazaları ve meslek hastalıklarından işveren sorumludur.

ÜCRET VE SOSYAL GÜVENLİK

Sosyal Güvenlik Kurumunun 2016/21 sayılı Genelgesi

1.3.2. 6331 Sayılı Kanunun Kapsamı ve İstisnaları

5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bulunan çırak ve stajyer öğrenciler ile aynı maddenin (e) bendi kapsamındaki İş-Kur kursiyelerinin staj gördükleri sırada iş kazası geçirmeleri veya meslek hastalığına tutulmaları halinde, söz konusu kişilerin çalıştığı/staj gördüğü işyeri işverenleri tarafından bildirimleri manuel olarak kağıt ortamında yapılacak ve yükümlülüğün süresinde yerine getirilmemesi durumunda idari para cezaları eğitim veya staj gördükleri işyeri işverenlerine uygulanacaktır. **(Sayfa 11 birinci ve ikinci paragraf)**

30. MESLEKİ EĞİTİM KURULU

Karar No: 1

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamındaki meslek alan/dallarında, mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumları öğrencilerine verilen işletmede mesleki eğitim, staj, çıraklık, kalfalık ve ustalık eğitimlerinde; bir program dâhilinde, usta öğretici gözetiminde ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin alınması şartıyla tehlikeli ve çok tehlikeli işler sınıfında yer alan işler ve iş yerlerinde mesleki eğitim alabilirler ve bu ortamlarda bulunabilirler.

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ DİPLOMA PROGRAMI

Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği

Diploma düzenlenmesi

MADDE 69- Mesleki eğitim merkezi öğrencileri diploma alabilmek için ustalık belgesini almaya hak kazanmış olmanın yanında Bakanlıkça belirlenecek **fark derslerini mesleki eğitim merkezlerinde düzenlenecek yüz yüze eğitim programları** veya açık ortaöğretim kurumları yoluyla başarmak zorundadır. Bunların diplomaları fark derslerini tamamladıkları kurum tarafından ilgili mevzuatına göre düzenlenir.

Bu madde de 12.09.2019 tarihinde yapılan değişiklik ile mesleki eğitim merkezi mezunlarının meslek lisesi diploması alması sağlanmıştır.

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ DİPLOMA PROGRAMI

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

Sayı	18	Konu: Mesleki Eğitim Merkezleri Haftalık Ders Çizelgesi ve Diploma Fark Dersleri
Tarih	19/07/2019	
Kurulda Gör. Tarihi	18/07/2019	
Önceki Kararın Tarih ve Sayısı	15/09/2017-132	

Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünüzün 12/07/2019 tarihli ve 59917357-101.03-E.13391265 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Mesleki Eğitim Merkezleri Haftalık Ders Çizelgesi ve Diploma Fark Dersleri**'nin 2019-2020 eğitim ve öğretim yılından itibaren 9. sınıflardan başlamak üzere kademeli olarak ekli örneğine göre uygulanması,

MEM DİPLOMA PROGRAMI

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ

..... ALANI

..... DALI

HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ

DERS KATEGORİLERİ		DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
TEMEL DERSLER		TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	2	2	0-(2)	0-(3)
		DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	2	2	2	2
		MATEMATİK	2	2	1-(3)	0-(3)
		TARİH	0-(2)	-	-	-
		T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	0-(2)	-	-
TOPLAM			6	6	3	2
ALAN / DAL DERSLERİ	ALAN ORTAK DERSLERİ	MESLEKİ GELİŞİM	2	-	-	-
			-	-	-	-
			-	-	-	-
	DAL DERSLERİ		-	-	-	-
			-	-	-	-
			-	-	-	-
ALAN/DAL DERS SAATLERİ TOPLAMI			2	4	7	8
SEÇMELİ DERS SAATİ			2	-	-	-
İŞLETMELERDE MESLEKİ EĞİTİM			32	32	32	32
TOPLAM DERS SAATİ			42	42	42	42

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ DİPLOMA PROGRAMI

- ✓ **Haftalık ders çizelgesinde parantez içerisinde gösterilen ders saatleri, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 26 ncı maddesine göre diploma programını seçen öğrenciler için fark derslerinin ders saatlerini ifade etmektedir. Örneğin Matematik dersi için 11. sınıfta ustalık programına devam edenler 1 ders saati, diploma programına devam edenler ise mevcut 1 saatlik derse ilave olarak 3 ders saati daha fark dersi alacaklardır.**
- ✓ **Fark dersleri tam gün tam yıl eğitim uygulaması kapsamında yüz yüze eğitim yoluyla akşam ve/veya hafta sonu yapılabilir.**

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

TEŞEKKÜRLER